

"Cåm vån xuát cång dåu låa cåa Iran thæ không mát giát dåu nåo cô thæ đi qua eo bißn Hormuz."

TEHRAN (Reuters) -Hôm Thß Ba, Iran dọa ra låi đe dọa så chặn đường dầu thô tß vån Ba Tư qua eo bißn Hormuz nåu bß các nßc Tây phương gia tăng bißn pháp cåm vån.

Eo bißn Hormuz, cåa ngõ ra vào vån Ba Tư. (Bßn đß: Ngái Viát)

Eo bißn Hormuz nåi hßp nhßt là 4 dßm nßm gißa Iran và Oman. Khoßng 1/3 dåu thô xuát cång tß Trung Đông, bao gßm phßn lån dåu thô khai thác ß Saudi Arabia, Kuwait, Iran, Iraq, và UAE (tßc là Liên hißp 7 Tißu vßng qußc Á Rßp) chß bßng các tàu dåu đi qua eo bißn Hormuz.

Ngoài ra hßu hßt khí đßt hóa lßng tß Qatar, qußc gia đßng dåu vß xuát cång khí đßt, cũng đßc vßn chuyßn qua đßng bißn này.

Trßc đây 5 tußn lß, bß trßng ngoßi giao các qußc gia EU (Liên Hißp Âu Châu) quyßt đßnh sißt chßt thêm bißn pháp cåm vån Iran vì nßc này vßn tißp tßc chßng trình phát trißn nguyên tß.

Hoa Kß và Liên Âu cũng đß trß bißn pháp trßng phßt ngußn tài nguyên chính cåa Iran là cåm xuát cång dåu låa. Tuy nhiên Nga và Trung Qußc ngăn chßn quyßt nghß này ß Liên Hißp Qußc.

Iran đßng hàng thß 5 trên thß gißi vß xuát cång dåu thô, mßi ngày bán cho 27 nßc thành viên Liên Âu 450,000 thùng nghæ là khoßng 18%, phßn lån sß còn lßi bán cho ßn Đß và Trung Qußc.

Thông tßn xß IRNA cåa nhà nßc Iran đßn lßi đß nhßt Phó Thß Tßng Mohammad Reza Rami hôm Thß Ba, nói rßng: "Nåu Tây phương cåm vån xuát cång dåu låa cåa Iran thæ không mát giát dåu nåo cô thæ đi qua eo bißn Hormuz."

Trong khi đó nguồn tin từ giới kinh doanh dầu lửa cho biết Saudi Arabia, nước sản xuất dầu thô lớn nhất thế giới và xuất khẩu dầu, và các nước sản xuất dầu lửa khác trong vùng Vịnh sẽ sẵn sàng bổ sung sản phẩm thô thiếu hụt của Iran bằng cách xuất khẩu qua Liên Âu.

Tuy nhiên Rostam Qasemi, bộ trưởng dầu lửa Iran, bác bỏ tin này và cho rằng Saudi Arabia không có sự hy sinh thay thế vào sản phẩm thiếu hụt của Iran bằng cách xuất khẩu.

Hôm Thứ 5 của Hoa Kỳ đặt căn cứ tại Bahrein trong vùng Vịnh và các chiến hạm vận chuyển xuyên tuấn tiến vào để mở sự tiếp xúc thông hàng hải ở đây.

Lực lượng quân sự Iran, bao gồm hải quân, không quân và hải quân đặt trên đất liền có khả năng phong tỏa eo biển Hormuz nếu trong trường hợp đó có thể đưa ra những hậu quả nghiêm trọng khi xung đột tại khu vực.

Mặt khác, cũng hôm Thứ Ba, cơ quan truyền thông bán chính thức của nhà nước Iran cho biết một người Mỹ bị cáo làm gián điệp cho CIA có thể bị án tử hình.

Trong một phiên tòa đóng kín cửa, phía công tố đưa ra án tử hình, báo tin của Fars cho biết, bởi vì nghi can, được xác định tên là Amir Mirzaei Hekmati, “thứ nhứt ông được Hoa Kỳ huấn luyện và có được những ý tưởng Iran liên quan đến hoạt động kinh doanh bất cứ các quốc gia khác” sau khi trở về Mỹ.

Phía công tố nói Hekmati vào cơ quan tình báo của Iran ba lần.

Bài báo cho biết Hekmati là người thú tội trên đài truyền hình nhà nước Iran hôm 18 Tháng Mười Hai.

Theo luật Iran, hoạt động gián điệp có thể bị tử hình nếu là quân nhân.

Bài báo của Fars nói luật sư của ông Hekmati, khi đưa ra tên họ là Samadi, bác bỏ lời tố cáo. Ông nói tình báo Iran chỉ không cho Hekmati đi nhập tịch, và theo luật Iran, để đi nhập tịch không cần thành tịch.

Với luật sư này nói ông Hekmati bị CIA lừa. Hiện chưa biết ngày cho phiên tòa tiếp.

Ông Hekmati, 28 tuổi, gốc Iran, sinh ra tại Arizona. Cha của ông, đang sống ở Michigan, nói con trai ông không phải là gián điệp của CIA, và đến Iran thăm ông bà thì bị bắt. (HC)